

MŠE SVATÁ

Sestavil

PROF. P. JOSEF BENEŠ

LISTY VÍRY

č. 5

PRAHA - 1951

ČESKÁ KATOLICKÁ CHARITA

Nihil obstat:

**can. Th. Dr. Josephus Kubik,
censor.**

Imprimatur:

**Antonius Stehlik,
vicarius capitularis.**

N. E. 8065

Pragae, 15. Decembris 1951 .

Ú V O D E M

Nejhlavnějším a nejsvětějším úkonem bohoslužebným je nekruvá oběť Nového zákona -- mše svatá -- oběť, v níž Bůh obětuje Bohu Boha. Nemůže být něco vyššího nemůže být nic vznešenějšího nemůže být světlejšího úkonu. Při mši svaté obětuje se sám Božský Spasitel nekruvavým způsobem a kněz, který koná obřady propůjčuje pouze své tělo k tomuto svatému obřadu.

Mše svatá je proto nesmírným pramenem síly a radosti pro každého věřícího člověka. Z tohoto pramene tryská stále proud milosti Božích do duší věřících a do srdce pronikají paprsky věčných radostí. „Co oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani lidskou mysl nenapadlo to Bůh připravil těm, kdož ho milují“ (I. Kor. 2.9) slibuje Kristus Pán svým věrným. A mše svatá jest již jakýmsi odleskem splnění tohoto slibu Vykupitele. Vždyť při mši sv. jsme skutečně spolu se svým Bohem, jsme přítomni jeho sestoupení na oltář ano, můžeme prožít nejvyšší rozkoš: spojení s Kristem ve svatém přijímání.

A přece, jak málo dosud čerpáme z tohoto pramene, jak málo těžíme z tohoto pokladu Boží dobroty!

Kde je vina?

Tak mnozí nedovedou býti účastni Oběti nejsvětější, nedovedou trhati plody tohoto štědrého stromu a vyžít pro sebe všecken užitek, pro-

tože nevnikli dostatečně do hloubky tohoto mystéria, nedovedou se při mši svaté spojit s knězem a tak s knězem duchem i srdcem prožívati zážrak přítomnosti Spasitelovy mezi námi.

Ve mši svaté se obětuje Kristus tajemným způsobem, ne bolestně a krvavě jako na kříži, nýbrž bez bolesti, avšak se stejnou láskou a stejným úmyslem jako na kříži. Proto je mše svatá nejdražším pokladem katolické Církve, středem veškeré bohoslužby. Proto nás církev svatá zavazuje pod smrtelným hříchem, abychom alespoň v neděli byli účastni oběti mše svaté. Je-li mše svatá opravdu onen dýmant, svěřený Církvi svaté, není divu, že byl během staletí zdoben nejkrásnějšími modlitbami, aby tak jeho krása ještě více vynikla.

A jaký máme užitek z přítomnosti na mši svaté?

Katechismus nám na tuto otázku odpovídá, že obětí mešní nabýváme milosti k životu bohumilému, odpuštění časných trestů a pomoci Boží v časných potřebách.

Bohumilý život katolického křesťana není nic jiného, než snaha následovati Ježíše Krista. Toho, který nám dal své největší přikázání lásky: milovati Boha a pro Pána Boha milovati i sebe a bližního. Ano, je naší svatou povinností, abychom žili se všemi lidmi v lásce, abychom se snažili ze všech svých sil odstraňovat ze své povahy všechny kazy, abychom příkladnou křesťanskou trpělivostí přemáhali všechny nedostatky života a svou poctivou prací se stali užitečnými členy lidské společnosti. Život křesťana je

jen tenkrát Bohu milý, když se snaží, o uskutečňování lásky v prostředí, v němž žijeme. Dobrá vůle žít se všemi lidmi v lásce je první krok k uskutečňování bohumilého života katolického křesťana. A z tohoto prvního kroku již následují další kroky k vždy vyšší a vyšší formě životní. Je zcela přirozené, že zavládne-li láska mezi námi, zavládne-li v naší malé společnosti, ať už se jmenuje rodina, nebo příbuzenstvo, obec či stát, může potom snadno jako plamen vše zachvacující přeskóčit i do států sousedních, zapálit láskou i srdce jiných národů a uskutečnit krásné bratrství všech lidí celého světa.

Bohumilý život předpokládá však i činy. Je samozřejmé a zcela přirozené, že se daleko více blížíme k těm lidem, o nichž víme, že jsou dobří a že jejich snahy směřují k vytváření šťastnějšího a spokojenějšího života člověka na zemi. V současné době našli se opět sobečtí jedinci, kteří by neváhali pro své nekalé cíle uvrhnout svět znova do hrůz války. Znovu mluví o válce a vymýšlejí hrozné zbraně na vraždění lidí, stvořených k obrazu Božímu. To jistě není bohumilý způsob života, jestliže někdo pro udržení své moci se neostýchá sáhnouti ke skutkům, které Pán Bůh zakazuje v našem přikázání, v němž přísně volá do svědomí člověka: „Nezabiješ!“ Kam se my, jako věrní synové církve Kristovy a vyznavači víry v jednoho Boha můžeme přidati? Můžeme jít klidně na stranu těch, kteří se nerozpakují třísniti své ruce v potocích lidské krve? Ne! My, svou celou bytostí a celým svým láskou naplněným srdcem musíme volati: Pro milo-

srdenství Boží, pro lásku a nesmírné oběti, které pro spásu lidstva přinesl Boží Syn. zastavte šílené přípravy války. Ve jménu Božím dle příkazů lásky a pokoje zabraňte, aby vzplanul nový požár světového vraždění!

Při oběti mše svaté tak často vyslovuje kněz slovo: pokoj. mír. Je to zcela přirozené. Vždyť Kristus Pán přišel aby nás spasil a ne, abychom zahynuli. Nejen pro věčnost, ale i pro život časný nám svým učením a svou obětí na kříži připravil život šťastný. Na nás záleží, abychom si tento šťastný život vybudovali, na nás záleží, abychom použili všech darů Božích a uspořádali si svůj život na zemi tak, aby byl životem šťastných lidí a základem našeho budoucího štěstí, věčné spásy.

Svatý Otec Pius X., který si vzal za životní úkol obnoviti všechno v Kristu, řekl: „Nemodlete se při mši svaté, ale mši svatou!“ Chtěl tím říci: tím větší užitek budete mít ze mše svaté, čím více se spojíte s modlitbami a úkony mše svaté.

Tato knížečka Ti má pomoci učinit první kroky ke štěstí, prožívat plně bohatost liturgie mše svaté. Je to MŠE SVATÁ ZA MÍR, jak ji obsahuje římský misál. Když spojíš své modlitby s modlitbami kněze při mši svaté budeš jistě nejlépe prožívat tajemství nerozcházející oběti a přidáš-li ještě k svým modlitbám za světový mír úmysl přispět platně k zachování míru pak všemohoucí Bůh jistě dá aby zavládl mír v našich rodinách mír v národech mír v celém světě a duha míru se rozklene nad našimi hlavami svým jasným obloukem uklidnění a smíření.

/

Postup mše svaté

Evangelij strana	Střed o t á ř e	Epistolní strana	Číslo mše
Evangelium	Stupňové modlitby Kyrle eleisen [Sláva Bohu (Gloria)] [Věřím v Boha (Credo)]	Vstup (Introit) Modlitba Epistola Graduale	A. Připrava: litují hříchů chválím Boha světlým slovo Boží a pokřizuji se B. Hlavní část: 1. Přináším Bohu své dary třikrát se zvoni pokleknu 2. Obětuji Otci nebeskému nej- světější Tělo Pána Ježíše, biji se třikrát v prsa 3. Přilímám svaté Tělo Páně (buď skutečně nebo duchovně) po přilímání opět novstahu žehnám se křížem povstanu nahlas se modlim
Kanon mešní			
Poslední evangelium	I. Oběť o v á n í Offertorium — Obětní modlitby Sekreta — Preface Svatý-sanktus začlná neměnná část mše svaté Vzpomínka na živé II. P r o m ě ň o v á n í (třikrát se zvoni při pozdvihování Těla a opět třikrát při pozdvihování Krve Kristovy.) Vzpomínka na zemřelé. Otče náš — Pater noster Beránku Boží — Agnus Dei Pane neisem hoden (zvoni se) III P ř i l í m á n í Kuč přilímá nejprve Tělo, potom Krev Pána Ježíše. Dominus vobiscum — Pán s vámi Ite missa est a žehnání Závěrečné modlitby.	Communio Post- communio	

MODLITBA U STUPŇŮ OLTÁŘE.

Knez: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého Amen.

Vstoupím k oltáři Božímu.

Lid: Před Boha, jenž obveseluje mladost mou.

(Žalm 42, 1—5.)

K.: Zjednej mi právo, Bože, a rozhodni při mou proti bezbožnému lidu; od člověka nespravedlivého a lstivého mne vysvobod'.

L.: Neboť tys, Bože, síla má! Proč jsi mne zapudil, proč smuten chodím, když mne soudí nepřítel?

K.: Sešli světlo své a pravdu svou; ty mě povedou a dovedou k svaté hoře tvé a do stánků tvých.

L.: I vstoupím k oltáři Božímu; před Boha, jenž obveseluje mladost mou.

K.: Oslavovat tě budu na citeře, Bože, Bože můj, proč se rmoutíš duše má a proč mne zneklidňuješ?

L.: Doufej v Boha, neboť opět budu jej oslavovati — Spasitele svého a Boha svého.

K.: Sláva Otci i Synu i Duchu Svatému.

L.: Jakož bylo na počátku i nyní i vždycky, a na věky věků. Amen.

K.: Vstoupím k oltáři Božímu.

L.: Před Boha, jenž obveseluje mladost mou.

K.: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, Blaho-

slavené Marii, vždy Panně, svatému Michalu Archandělu, svatému Janu Křtiteli, svatým Apoštolům Petru a Pavlu, všem Svatým a vám, bratří, že jsem zhřešil převelice myšlením, slovy, a skutky (bije se třikrát v prsa, pravě:) — svou vinou, svou vinou, svou převelikou vinou. Proto prosím blahoslavenou Marii, vždy Pannu, svatého Michala Archanděla, svatého Jana Křtitele, svaté Apoštoly Petra a Pavla, všechny Svaté a vás, bratří, orodujte za mne u Pána, Boha našeho.

L.: Smilujž se nad tebou všemohoucí Bůh a odpustě hříchy tvoje, uveď tě do života věčného.

K.: Amen.

L.: Vyznávám se Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii, vždy Panně, svatému Michalu Archandělu, svatému Janu Křtiteli, svatým Apoštolům Petru a Pavlu, všem Svatým a tobě, otče, že jsem zhřešil převelice myšlením, slovy a skutky (bije se třikrát v prsa, pravě:) — svou vinou, svou vinou, svou převelikou vinou. Proto prosím blahoslavenou Marii, vždy Pannu, svatého Michala Archanděla, svatého Jana Křtitele, svaté Apoštoly Petra a Pavla, všechny Svaté a tebe, otče, orodujte za mne u Pána, Boha našeho.

K.: Smilujž se nad vámi všemohoucí Bůh a odpustě hříchy vaše, uveď vás do života věčného.

L.: Amen.

K.: Prominutí, rozhřešení a odpuštění hříchů

našich nechť udělí nám všemohoucí a milosrdný Hospodin.

L.: Amen.

K.: Bože, obrať se k nám a očišť nás.

L.: A lid tvůj radovati se bude v tobě.

K.: Zjev nám Pane. milosrdenství své.

L.: A spasení své nám uděl.

K.: Pane vyslyš modlitbu mou.

L.: A volání mé, nechť k tobě přijde.

K.: Pán s vámi.

L.: I s duchem tvým.

Kněz vstupuje k oltáři a modlí se.

Modleme se! Sejmi s nás, prosíme, Pane, nepravosti naše, abychom hodni byli do Svatyně svatých s čistou vejíti myslí. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Prosíme tě, Pane, pro zásluhy Svatých tvých, (líbá oltář uprostřed) jejichž ostatky zde jsou, a všech Svatých, abys prominouti ráčil všecky moje hříchy. Amen.

INTROIT

(Sir 36, 18). Dej mír Pane, doufajícím v tebe, aby Proroci shledáni byli pravdomluvnými. Vyslyš prosby služebníka svého a lidí svého Israele. (Ž. 121, 1) Zaradoval jsem se nad tím, co mi bylo řečeno: Do domu Páně půjdeme. Sláva Otci i Synu, i Duchu sv., jakož bylo na počátku, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Opakuje se počátek vstupu.

Introit (vstup) má téměř každá mše sv. zvláštní. Kdysi jej zpíval chór, když se biskup s kněžstvem ubíral k oltáři, proto porozumíme jeho obsahu teprve tehdy, máme-li na mysli tento bývalý zvyk.

Kněz jde doprostřed oltáře, kde se modlí střídavě s ministrantem Kyrie (Pane, smiluj se) a chvalozpěv:

GLORIA IN EXCELSIS DEO - Sláva na výsostech Bohu - a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme Tě, - dobrořečíme Tobě. - klaníme se Tobě, - oslavujeme Tě, - díky vzdáváme Tobě pro velikou slávu Tvou. - Pane, Bože, - Králi nebeský, - Bože, Otče všemohoucí. - Pane, Synu jednorozený, Ježíši Kriste, - Pane Bože, - Beránku Boží, - Synu Otce; jenž snímáš hříchy světa, - smiluj se nad námi; - jenž snímáš hříchy světa, - přijmy prosbu naši; - jenž sedíš po pravici Otce, - smiluj se nad námi. - Neboť Ty jediný jsi svatý, - Ty jediný jsi Pán, - Ty jediný Kriste, - s Duchem svatým v slávě Boha Otce. Amen.

ORACE

Bože, od něhož pocházejí svatá přání, správné rady a spravedlivé činy, dej služebníkům svým mír, jež svět nemůže dáti, aby i naše srdce byla oddána tvým přikázáním i časy byly po odstranění nepřátelského postrachu pod tvou ochranou klidné. Skrze Pána našeho Ježíše Krista.

Je to vlastně společná modlitba, proto začíná: „Oremus“ — „Modleme se“. Končí obyčejně: Skrze Pána našeho Ježíše Krista. Syna Tvého, který s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův. — Někdy je více kolekt: zakončení má jen první a poslední. Kolik kolekt, tolik sekret toliž modliteb „Po přijímání (postcommunio)“

EPIŠTOLA

Ctení z 2. knihy Machabejských (1, 1—5).

Bratřím, po Egyptě rozptýleným Židům, vzkazují pozdrav bratři Židé, kteří jsou v Jerusalemě a v krajině Judské. Blaho dokonalé! Dobře čiň vám Bůh! Kéž pamatuje na svou smlouvu, kterou sjednal s Abrahámem, Isákem a Jakubem, věrnými sluhy svými! Dej vám všem ducha, abyste ho ctili a činili vůli jeho velkomyslně a s ochotou. Kéž otevře srdce vaše zákonu svému a příkazům svým a udělí vám pokoj. Vyslyš modlitby vaše, usmiř se na vás a neopouštěj vás za zlých časů, Hospodin, Bůh náš.

Epištola (= list, dopis) je úryvek Písma sv. Starého nebo Nového zákona většinou z listů sv. Pavla. Po přečtení epištoly se říká „Deo gratias“ Bohu díky.

STUPŇOVÝ ZPĚV: Vyproste, co jest k pokoji Jerusalemu; a hojnost těm, kteří tě milují. Nechť zavládne mír ve tvých hradbách, a ať je

hojnost ve tvých věžích. Aleluja, alleluja. (Ž. 147, 12). Chval, Jerusaleme, oslavuj Sione, svého Boha. Alleluja.

Je to naše odpověď na to, co jsme ve čtení slyšeli. Následuje dvojí alleluja se zpěvem, který je takřka přípravou na evangelium. Od neděle Devítníku do velikonoc odpadá aleluja a následující zpěv; místo něho bývá obvykle traktus. V některé slavné dny následuje ještě sekvence.

Čtení z jednoho ze čtyř evangelií. Vstáváme na znamení úcty před Ježíšem, který mluví k nám v evangeliu.

EVANGELIUM: Pokračování sv. Evangelia podle Jana (20, 19-23).

Za onoho času, když byl večer toho dne prvního to v týdnu, a pro strach před Židy dveře byly zavřeny tam, kde byli učedníci shromážděni, Ježíš přišel a postavil se uprostřed a řekl jim: Pokoj vám. A to povědév, ukázal jim ruce i bok. I zaradovali se učedníci spatřivše Pána. Tu řekl jim opět: Pokoj vám; jako mě poslal Otec, i já posílám vás. A to povědév dechl na ně a řekl jim: Přijměte Ducha svatého; kterým odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, a kterým zadržíte, zadrženy jsou.

Lid: — Chvála Tobě, Kriste!

K.: Slovy sv. evangelia shlazona budiž naše vina.

V neděli a v některé významné dny jiné modlí se kněz uprostřed oltáře ještě vyznání víry (ní cejsko-cařihradské).

CREDO IN UNUM DEUM — Věřím v jednoho Boha.

L. Otce všemohoucího, - Stvořitele nebe i země, - všeho viditelného i neviditelného. - I v jednoho Pána, Ježíše Krista, - Syna Božího, jednorozeného. - A z otce zrozeného před všemi věky. Boha z Boha, - Světlo ze Světla, - Boha pravého z Boha pravého. - Zplozeného, neposkvrněného, jedné podstaty s Otcem, - skrze něhož všechno učiněno jest. - Jenž pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil s nebe. (Zde se pokleká.) A vtělil se Duchem svatým z Marie Panny - a stal se člověkem. - Ukřižován byl také za nás, trpěl pod Pontiem Pilátem, - a pohřben byl. A vstal z mrtvých třetího dne podle Písem. - A vstoupil na nebesa, sedí po pravici Otce. - Opět přijde se slávou soudit živé i mrtvé, - jehož království nebude konce. - I v Ducha svatého, Pána a Oživovatele, - jenž z Otce i Syna vychází. - Jenž s Otcem a Synem jest zároveň uctíván a oslavován, - jenž mluvil skrze proroky. - A v jednu, svatou, katolickou a apoštolskou církev. - Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. - A očekávám vzkříšení mrtvých. - A život budoucího věku. Amen.

V starokřesťanské době přinášeli věřící k obětovní dary (ofěra). Mezitím se zpívalo. Z tohoto zpěvu zbylo dnešní offertorium.

OBĚTOVÁNÍ. (Ž. 134, 3 a 6). Chvalte Pána, neboť jest dobrotivý; opěvujte jeho jméno, neboť jest milostivý. Všecko, co chce, činí na nebi i na zemi. (Alleluja).

Nyní kněz nalévá do kalichu víno a několik kapek vody když před tím obětoval na pateně hostií a modlí se:

Přijmi, svatý Otče, všemohoucí věčný Bože, tuto neposkrněnou obětinu, kterou já, nehodný sluha tvůj, přináším tobě, Bohu svému živému a pravému, za nescetné hříchy, urážky a nedbalosti své a za všechny kolem stojící, jakož i za všechny věřící křesťany, živé i zesnulé, aby mně i jim prospěla k spasení pro život věčný. Amen.

Bože, jenž jsi důstojnost lidské podstaty podivuhodně stvořil a ještě podivuhodněji obnovil, dej nám skrze tajemství této vody a vína státi se společníky božství toho, jenž se člověčenství našeho ráčil státi účastným, Ježíš Kristus, Syn tvůj. Pán náš, jenž s tebou žije a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věků. Amen. Obětujeme ti, Pane, kalich spasení, vzývajíce tvou milostivost, aby se před tváří Božské velebnosti tvé pro spásu naši a celého světa s líbeznou vůní vznesl. Amen.

V duchu pokory a se srdcem zkroušeným, nechť jsme přijati tebou, Pane. a tak se děj dnes oběť naše před tváří tvou, aby se ti líbila, Pane Bože.

Přijď, Posvětiteli, všemohoucí věčný Bože, a požehnej křížem tuto oběť, připravenou tvému svatému jménu.

LAVABO

Umývání rukou na straně epištolní:

(Žalm 25, 6—12).

Umyji mezi nevinnými ruce své a choditi budu kolem oltáře tvého, Pane.

Abych slyšel hlas chvály a vyprávěl o všech divích tvých.

Pane, miluji krásu domu tvého a místo, kde přebývá tvá sláva.

Nezhub, Pane, s bezbožnými duši mou, s lidmi krvavých vin život můj.

Na jejichž rukou lpí neřesti, pravice jejichž plna jest úplatných darů.

Já však v nevinnosti své jsem krácel, spas mne a smiluj se nade mnou. Noha má stojí na cestě přímé, v shromáždění tě chci oslavovati, Pane.

Přijmi svatá Trojice tuto oběť, kterou Ti přinášíme na památku umučení, vzkříšení a na-nebevstoupení Ježíše Krista, Pána našeho, a ke cti blahoslavené Marie, vždy Panny, svatého Jana Křtitele, svatých apoštolů Petra a Pavla a těchto (jejichž ostatky jsou v oltářním kameni), jakož i všech svatých, aby jim prospěla ke cti, nám pak ke spáse, a ti aby za nás orodovali ráčili na nebi, jejichž památku konáme na

zemi. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Kněz: Modlete se bratři, aby moje i vaše oběť příjemnou se stala u Boha Otce všemohoucího.

Lid: Nechť přijme Pán oběť z rukou tvých k chvále a slávě jména svého, jakož i k užitku našemu a veškeré Církve své svaté.

Tichá modlitba je téměř pro každou mši sv. různá. Její zakončení přechází přímo do prae-face (předmluvy).

TICHÁ MODLITBA: Bože, jenž nenecháváš národy v tebe věřící lekatí žádnými hrůzami, rač přijmouti modlitby a oběti oddaného lidu, aby mír tvou láskou udělený učinil bezpečnými křesťanské země. Skrze Pána našeho Ježíše Krista.

Po všechny věky věků.

Lid: Amen.

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s duchem tvým.

Kněz: Vzhůru srdce.

Lid: Máme k Hospodinu,

Kněz: Díky vzdejme Hospodinu, Bohu svému.

Ministrant: Hodno a spravedlivo jest.

PRAEFACE: Věru hodno a spravedlivo jest, slušno a spasitelné, abychom ti vždy a všude díky vzdávali, Hospodine svatý Otče všemohoucí, věčný Bože, skrze Krista, Pána našeho. Skrze něhož velebnost tvou chválí andělé, koří se panstva, chvějí se mocností, nebesa a země.

síly, i svatí serafové, společným plesáním oslavují; s nimiž rač, prosíme, připustiti i hlasy naše, kteřížto u pokorném vyznání pravíme:

SANCTUS: Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zastupů. Plna jsou nebesa i země slávy tvé. Hosanna na výsostech. Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.

KÁNON MEŠNÍ.

Při Sanktus (svatý) ministrant třikrát zvoní, aby upozornil věřící, že nastává nejdůležitější část mše sv., tak zvaný kánon. Kánon je řada neproměnných modliteb, velmi starých a úctyhodných, a při nich děje se vlastní proměňování chleba a vína.

Tebe tedy, nejlaskavější Otče, skrze Ježíše Krista, Syna Tvého, Pána našeho, pokorně prosíme a žádáme, abys jako milé přijal a požehnal tyto dary, tato věnování, tyto svaté, neposkvrněné oběti, které tobě přinášíme, zvláště za tvou svatou Církev katolickou, kterouž mírem obdařiti, chrániti, sjednotiti a řídití rač po celém okrsku zemském, zároveň se služebníkem svým, papežem naším N., biskupem naším N., i se všemi pravověrnými, jakož i katolické a apoštolské víry ctiteli.

Pomni, pane služebníků svých, a služebnic svých N. a N. i všech vůkol stojících. Jejichž víra je tobě známa a povědoma zbožnost za které ti přinášíme, nebo kteří tobě přinášejí

tuto oběť chvály za sebe a všechny své, za vykoupení duší svých, za naději spásy a bezpečnosti své, a kteří plní své sliby učiněné tobě, Bohu věčnému, živému a pravému.

Ve společenství jsouce a památku uctívající především slavné vždy Panny Marie, Rodičky Boha a Pána našeho Ježíše Krista, jakož i svatých Apoštolů a Mučedníků Tvých Petra a Pavla, Ondřeje, Jakuba, Jana, Tomáše, Jakuba, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Šimona a Tedeáše, Lína, Kleta, Klimenta, Xysta, Kornelia, Cypriána, Vavřince, Chrysogona, Jana a Pavla, Kosmy a Damiána i všech svatých tvých, pro jejichž zásluhy a prosby rač udělit, abychom byli ve všem tvou pomocnou záštitou chráněni. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Tuto tedy oběť služebnosti naší, jakož i veškeré čeledi své, prosíme Pane, abys usmířen přijal, a dny naše ve svém pokoji spravoval a kázal, abychom byli od věčného zatracení vysvobozeni a ke stádcí tvých vyvolených připočteni. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Kterouž oběť, prosíme, rač ty, Bože, ve všem požehnanou, přivlastněnou, platnou, důstojnou a příjemnou učiniti, aby se nám stala Tělem a Krví nejmilejšího syna Tvého, Pána našeho Ježíše Krista.

*Ministrant krátce zvoní a varhany umlkají.
Kněz obrací se nyní k Otci nebeskému a slovem*

i skutkem činí před tváří Boží to, co dle vypravování evangelia mluvil a činil při poslední večeři sám Syn Boží:)

PROMĚŇOVÁNÍ — POZDVIHOVÁNÍ

Jenž jen před tím, než trpěl, vzal chléb do svých svatých a ctihodných rukou a pozdvihnul oči k nebi, k tobě, Bohu, Otci svému všemohoucímu, díky tobě čině, požehnal, rozlomil a dal učedníkům svým řka: Vezměte a jezte z toho všichni.

TOTOT JEST TĚLO MĚ.

Podobným způsobem, když bylo po večeři, vzav i tento přeslavný kalich do svých svatých a ctihodných rukou, zase tobě díky čině, požehnal a dal učedníkům svým řka: Vezměte a pijte z toho všichni.

TOTOT JEST KALICH KRVE MĚ, NOVÉ A VĚČNÉ ÚMLUVY — TAJEMSTVÍ VÍRY — KTERÁ ZA VÁS A ZA MNOHÉ VYLITA BUDE NA ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ.

Kolikrátkoli toto činiti budete, na mou památku budete činiti. Proto také pamětlivi jsouce, Hospodine, my služebníci tvoji, jakož i lid tvůj svatý, jak blahého utrpení, tak i slavného nanebevstoupení téhož Krista, Syna tvého, Pána našeho, přinášíme přejasné velebnosti tvé z tvých darů a údělů oběť čistou, oběť svatou, oběť neposkvrněnou, Svatý Chléb života věčného a Kalich trvalého spasení.

Na něž s milostivou a vlídnou tváří rač shlédnouti a je sobě oblíbiti, jakož jsi sobě ráčil oblíbit dary spravedlivého sluhy svého. Abela a oběť Praotce našeho Abrahama a onu svatou oběť, neposkvrněnou obětinu, kterou tobě přinesl nejvyšší kněz tvůj Melchisedech.

Pokorně tě žádáme, všemohoucí Bože, kaž, aby toto bylo rukama svatého Anděla tvého přeneseno na vznešený oltář tvůj před obličej tvé božské velebnosti, abychom, kdokoli z tohoto podílnictví na oltáři svatosvaté Tělo a Krev Syna svého přijmeme všelikým požehnáním nebeským a milostí byli naplněni. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen. Pomni také, Pane, služebníků a služebnic svých N. a N., kteří nás předešli se znamením víry a odpočívají spánkem pokoje. Prosíme, Hospodine abys jim a všem v Kristu odpočívajícím místa občerstvení, světla a pokoje popřál. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

I nám hříšným služebníkům svým, kteří doufáme v hojnost slitování tvých, rač uděliti nějakého podílu a společenství se svými svatými apoštoly a Mučedníky: s Janem, Štěpánem, Matějem, Barnabášem, Ignácem, Alexandrem, Marcellinem, Petrem, Felicitou, Perpetuou, Hátou, Lucií, Anežkou, Cecilíí, Anastázií a všemi svými svatými, v jejichž společnost nás, prosíme, rač připustiti, ne jakožto cenitel zásluhy, nýbrž ja-

kožto štědrý dárce smilování. Skrze Krista Pána našeho.

Skrze něhož toto všecko dobré, Hospodine, vždycky tvoříš, posvěcuješ, oživuješ, požehnáváš a nám uděluješ. Skrze něho a s ním a v něm jest tobě, Bohu Otci všemohoucímu, v jednotě Ducha Svatého všechna čest a chvála.

K: Po všecky věky věků.

L: Amen.

PATER NOŠTER — OTČE NÁŠ.

Až do tohoto okamžiku se zabývaly mešní modlitby proměňováním obětních darů. Nyní se připravuje posvátná hostina, která začíná modlitbou Páně, otčenášem:

Kněz: Po všecky věky věkův.

Lid: Amen.

K: Modleme se: Spasitelnými rozkazy napomenutí a božským naučením vedeni osmělujeme se volati: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. A neuvod' nás v pokušení.

Lid: Ale zbav nás ode zlého.

Kněz: Amen.

Kněz bere do ruky patenu, dělá na sobě paternou kříž, líbá ji a pokládá sv. Hostii. Při tom, modle se, rozvádí dále odpověď lidu:

Zbav nás prosíme, *pane*, vseho zlého minulého, přítomného i budoucího: a na přimluvu blahoslavené a slavné ustavičné Panny Bohorodičky Marie a blahoslavených apoštolů svých Petra a Pavla, Ondřeje a všech svatých, uděl milostivě *p o k o j z a d n ů n a š i c h*, abychom přispěním milosrdenství Tvého byli vždy hříchu prosti, a před všelikým soužením bezpečni. Skrze téhož Pána našeho, Ježíše Krista, Syna Tvého, jenž s Tebou žije a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh . . .

L á m á n í c h l e b a: Konec této modlitby zase kněz hlasitě říká nebo zpívá a při tom láme ve dvě sv. Hostii jako Kristus Pán lámal chléb při poslední večeři. Malý zlomek sv. hostie spouští do kalicha, aby naznačil, že pod způsobou vína je nejen přítomná Krev, ale i Tělo Páně.

Po všecky věky věků. Amen.

Pokoj Páně budiž vždycky s vámi — i s Duchem tvým.

Kněz: Toto smíšení a posvěcení Těla a Krve Pána našeho Ježíše Krista budiž nám přijímajícím k životu věčnému. Amen.

Obě svaté způsoby jsou nyní spojeny v kalichu, proto se kněz modlí za svatou jednotu a vzájemnou lásku ve všem křesťanství:

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi — Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, uděl nám pokoje!

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi řekl apoštolům svým: Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám, nehleď na hříchy mé, ale na víru církve své a rač ji podle své vůle přivésti k pokoji a jednotě. Jenž jsi živ a kraluješ Bůh po všechny věky věkův. Amen.

SV. PŘIJÍMÁNÍ.

Třetí hlavní část mše sv. je přijímání, jemuž jako přípravné modlitby předcházejí dvě modlitby:

Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, jenž jsi z vůle Otce spolupůsobením Ducha Svatého smrtí svou svět oživil, zprošť mne tímto svato-svatým Tělem a Krví svou všech nepravostí mých a veškerých béd a učiň, abych lnul vždy ke tvým přikázáním, a nedopusť, abych se kdy odloučil od tebe, jenž s tímž Otcem a Duchem Svatým žiješ a kraluješ Bůh na věky věků. Amen.

Požítí Těla tvého, Pane Ježíši Kriste, jež já nehodný odvažuji se přijmouti, nebudiž k odsazení a zatracení, nýbrž pro dobrotivost tvou si užij mi k ochraně duše a těla a k dosažení v léčení, jenž žiješ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha Svatého Bůh, po všechny věky věků. Amen.

Chléb nebeský přijmu a jméno Páně vzývati budu.

Kněz bije se třikráte v prsa a vyznává:

Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.

Tělo Pána našeho, Ježíše Krista, zachovej duši mou pro život věčný. Amen.

Kněz se žehná sv. Hostií a přijímá. Nato patenou sbírá s oltáře drobty Těla Páně a modlí se slovy zalmu 115:

Čím se odplatím Hospodinu za vše, co mi prokázal? Kalich spásy přijmu a jméno Páně vzývati budu. Chváliti a vzývati budu Hospodina a od nepřátel svých osvobozen budu.

Krev Pána našeho, Ježíše Krista, zachovej duši mou k životu věčnému. Amen.

Při posledních slovech žehná se kalichem a pije sv. Krev. Zatím se modlí věřící:

Vyznávám Bohu všemohoucímu, - blahoslavené Marii, vždy Panně, - sv. Michaeli, archandělu, - sv. Janu Křtiteli, - sv. apoštolům Petru a Pavlu, - všem svatým a vám, Otče, - že jsem zhřešil velice — myšlením, řečí a skutkem; - svou vinou, - svou vinou, - svou prevelikou vinou! - Pročež prosím blahoslavenou Marii, vždy Panu, - sv. Michaela, archanděla, - sv. Jana Křtitele, - sv. apoštoly Petra a Pavla, - všecky svaté a Vás, Otče, - abyste za mne orodovali - u Pána, Boha našeho.

Kněz se k nim obrací a rozhřešuje slovy:

K.: Smiluj se nad vámi všemohoucí Bůh a odpusť vám hříchy vaše, uveď vás do života věčného.

L.: Amen

K. Prominutí, rozhřešení a odpuštění hříchů vašich, uděl vám všemohoucí a milosrdný Hospodin.

L.: Amen

Vzav jednu z malých hostií, kněz ukazuje ji se slovy:

„Ejhle Beránek Boží, ejhle, který snímá hříchy světa.”

A pak za znění zvonků předříkává lidu třikrát:

„Pane, nejsem hoden, - abys vešel pod střechu mou, - ale toliko rci slovem - a uzdravena bude duše má.”

Podáváje sv. přijímání jednotlivým věřícím, žehná je sv. Hostií a modlí se:

„Tělo Pána našeho, Ježíše Krista, zachovej duši tvou k životu věčnému.”

Vynasnaž se, abys i ty mohl denně s knězem při mši sv. přijímati. Přistupuje-li ke sv. přijímání více lidí, modlí se, než na tebe dojde řada:

„Ježíši, v Tebe věřím, Ježíši, v Tebe doufám, Ježíši, Tebe nade všechno miluji. Přijď, Pane Ježíši, a posvěť mne, přijď, Pane Ježíši, a posilni mne, přijď, Pane Ježíši, a živ mne k životu věčnému. Amen.”

Když všichni přijali nejsv. Svátost, kněs čistě kalich. Podá jej ministrantovi. aby nalil vína, při tom se modlí:

Co jsme ústy požili, ó Pane, nechať s čistou myslí podržíme a zdaru časného staniž se nám lék ustavičný.

Tělo tvé, ó Pane, které jsem přijal a Krev, kterou jsem pil, utkví v útrobách mých; a dej, aby ve mně nežůstala poskvrna nepravosti, když mne obcerstvily čisté a svaté svátosti, jenž jsi živ a kraluješ na věky věků. Amen.

COMMUNIO:

K přijímání (Jan 14, 27). Pokoj svůj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám, praví Pán. (Alleluja).

Následují modlitby, které se mění a každá mše sv. má různé.

PO PŘIJÍMÁNÍ — Bože, původce a milovníče míru. jež znáti znamená žiti, jemůž sloužiti znamená vládnouti, chraň své prosebníky před veškerým napadením, abychom, kteří se spoléháme na tvou ochranu, nebáli se žádných nepřátelských zbraní. Skrze Pána.

K.: Pán s vámi.

L.: I s duchem tvým.

K.: Dobrořečme, Pánu.

L.: Bohu díky

Kněz se modlí, skloněn před oltářem:

Kéž se Ti líbí, svatá Trojice, služba poddanosti mé, a dej, aby ta oběť, kterou jsem já nehodný před tváří velebnosti Tvé vykonal, Tobě byla příjemná, mně pak i všem, za které jsem ji obětoval, pro milosrdenství Tvé sloužila k smíření. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

(Žehná:) „Požehnejž vás všemohoucí Bůh Otec, † Syn a Duch svatý.”

L. Amen.

Jako závěr celé mše sv. říká se počátek evangelia sv. Jana. V něm shrnuje kněz ještě jednou vše, co se dělo při mši sv. (Někdy se říká místo tohoto evangelia evangelium jiné.)

K.: Pán s vámi.

L.: I s duchem tvým.

K.: † Počátek sv. evangelia podle Jana.

L.: Sláva Tobě, Pane.

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bohem bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha. Všechny věci povstaly skrze Ně a bez Něho nepovstalo nic (z toho), co učiněno jest. V Něm byl Život, a Život byl Světlem lidí, a Světlo ve tmě svítí, a tma Ho nepojala. Vystoupil pak jeden člověk, byv poslán od Boha, jméno jeho bylo Jan; ten přišel na svědectví, aby vydal svědectví o světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On nebyl Světlem, nýbrž aby svědectví vydal o Světle. Bylo však Světlo pravé, které osvětluje každého člověka, přicházejícího na tento svět.

Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel a svoji ho nepřijali. Kolikkoli však jej přijali, dal jim moc státí se dítkami Božími, těm totiž, kteří mluví ve jméno jeho, kteří se zrodili, nikoli z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, nýbrž z Boha (zde kněz pokleká) a Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi a viděli jsme slávu jeho, slávu to jako jednorozeného od otce, plného milosti a pravdy.

Lid: Bohu díky.

Po posledním evangeliu modlí se ještě kněz s lidem třikrát Zdrávas Maria, Zdrávas Královno a příslušné modlitby.

MODLITBY

MODLITBA ZA VŠECKY LIDI

Bože, Otče všech lidí, původe všeho pořádku, Bože lásky a útěchy! Přijmi milostivě pokorné prosby, které k Tobě s dětinnou důvěrností za všechny lidi vysílám.

Zachovej, opatruj a chraň svou svatou církev se všemi jejími představenými. Dej, aby všichni věřící se svými pastýři a s Kristem Ježíšem setrvali v pevné jednotě víry v království Božím na zemi.

Opatruj naše světské představené, uděl jim moudrost, aby poznávali, co je dobré, nařizovali, co je spravedlivé a žili ve vážnosti a lásce svého lidu. Naplň všechny v úřadech postavené láskou ke spravedlnosti, poctivosti a věrnosti, aby podporovali, co je dobré a zamezovali zlému.

Opatruj naše obce a naši vlast, dej, aby tvé svaté požehnání provázelo všecku naši práci. Uděl manželům spokojenost, rodinám potřebnou výživu, rodičům radost nad hodnými dětmi, dětem úctu k rodičům a jejich představeným.

Odvrať dobrotivý Bože od země naší každou pohromu živelnou, sucho, bouře, zhoubná krupobití a povodně. dej ať náš lid může s klidnou myslí pracovat ve všech oborech lidské činnosti

v pokoji a míru. Odvrať, všemohoucí Bože, od země naší i od zemí všech mírumilovných lidí metlu války, hladu a moru. Smiluj se Pane, nad dušemi zemřelých, dej jim věčného pokoje a světlo věčné ať jim svítí na věky věkův. Amen.

MODLITBA ZA VLAST

Bože otců mých, králi nebes i země, k Tobě vznáším vroucí modlitbu za blaho své vlasti a svého národa. Tvé svaté požehnání učinilo krásnou a kvetoucí moji vlast po pohromě největší, kdy bédou lidskou byla k pláči zmořena; ono nadchlo silou a osvětlilo rozumem statečné a zmužilé její bojovníky a přivedlo chudobku již v zapomenutí klesající zase na stupeň slávy mezi ostatními národy. Ó jak velice Tobě za to děkuji, Bože můj, a prosím Tebe celou vroucností, aby Tvé požehnání dlelo nad milovanou zemí, dokud kámen bude v ní státi na kameni, a spočívalo nad národem drahým, dokud nepřestane žiti jazyk jeho mluvy!

Neopouštěj, Hospodine, národu, jehož krev krví mou a jehož tlukot srdce i mého jest tlukotem, chraň ho, střež a opatruj, zachovej ho ode zla veškerého a od záhuby každé.

Dej, aby nikdy v něm nevznikly různice a neshody domácí, chraň ho od úkladů zlých jeho nepřátel a popřej, aby ve svornosti, lásce bratrské a v míru dokonalém hledal jediné a našel blaho své.